HERMESIANACTIS ELEGIA,

QUAE

AMATORUM ENUMERATIO

INSCRIBITUR,

E GRAECO IN CARMEN LATINUM CONVERSA.

PRAEMISSA SUNT

IN HERMESIANACTEM ADVERSARIA.

SCRIPSIT

ET

CONSENTIENTE AMPLISSIMO PHILOSOPHORUM ORDINE

A. D. III. KALENDAS JUNIAS, HORA LOCOQUE SOLITO,

PUBLICE DEPENDERE CONABITUR

ALBERTUS T. LYSANDER, PH. M.,

LINGUAE ET LITTERARUM LATINARUM DOCENS.

PARS PRIMA.

RESPONDENTIS PARTES AGET

HENR. AUG. BERLIN,

BLEKINGUS.

LONDINII GOTHORUM.

EX TYPOGRAPHEO BERLINGIANO.

cIↄIↄcccIL.

In Hermesianactem

ADVERSARIA.

I.

Poeta noster secernendus est ab alio Hermesianacte Colophonio, qui Nicandri tempore floruit (1). Poetae autem elegiaci aetas incidit in Ptolemaei, Lagi filii, et Ptolemaei Philadelphi tempora. Duobus praeter illos scriptoribus nomen fuit Hermesianactis: quorum unus, a Cypro oriundus, res Phrygias enarravit (2); alter Naxius appellatus est (3).

II.

Natus est Colophone (4), maximorum illa poetarum patria (5). Qua in urbe etiam habitavit, ut ex versu LXXII colligere licet.

III.

PAUSANIAS in Graeciae descriptione (vi, 17, §. 3.) Hermesianactem nescio quem laudat Colophonium, Agonei filium, qui in ludis Olympicis puerorum pugilatu vicit, ita ut ipsi a Colophoniorum re publica Olympiae signum poneretur. Quem cum *G. J. Vossius* (6) statuerit a poeta non fuisse diversum, recte negant *Ruhnkenius* et *Smithius* (7).

---

(1) Vid Scholiastam ad *Nicandri Theriac.* vers. 3.

(2) *Plutarchi de Fluviis*, xii, 4. Cfr. ii, 3. xxiv, 1.

(3) *Photii Biblioth.* ex rec. Imm. Bekkeri. *Berolini*, 1824. p. 446.

(4) Scholiastes Nicandri l. c. *Athenaei Deipnosoph.* xiii, p. 597. *Pausaniae Graeciae descript.* i, 9, §. 8.

(5) Hi vero fuerunt Xenophanes, Polymnestus, Minnermus, Antimachus, Phoenix, Hermesianax, Nicander. Homerum quoque suum Colophonii vindicabant.

(6) Opera omnia. *Amstelodami,* 1695—1701. Vol. ii, p. 176.

(7) Vid. dissert. quae inscribitur Hermesianax in *Dictionary of Greek and Rom. Biography. London* 1844—1849.

IV.

Aliam Hermesianactis, aliam Epicuri esse *Leontium* pro certo habemus. Ne probari quidem potest interpretum fere communis sententia, amicam Hermesianactis Graecis litteris fuisse eruditam.

V.

Hermesianax una cum Theocrito aliisque poetis et grammaticis illustribus habendus est discipulus Philetae. Cujus quidem exemplum sequutus, carmina composuit elegiaca, quae, de amicae nomine *ΛΕΟΝΤΙΟΝ* inscripta, in tres libros distribuit. *Ἀπὸ γὰρ ταύτης (Λεοντίου),* ut ait Athenaeus (xiii, p. 597 A.), *ἐρωμένης αὐτῷ γενομένης, ἔγραψεν ἐλεγειακὰ τρία βιβλία.* Ita etiam Propertius librum primum elegiarum *Cynthiam* inscripsit.

VI.

Quod Pausanias (l. c. vii, 18, §. 1.) memoravit *ἐλεγεῖον εἰς Εὐρυτίωνα Κένταυρον, ὑπὸ Ἑρμησιάνακτος πεποιημένον,* ad locum quendam Leontii carminis referendum est.

VII.

Denique Hermesianax *Persica* (*τὰ Περσικά*) scripsit, historici, ut videtur, argumenti (8). Ex quibus narratio de Nanide apud Parthenium (Erotic. cap. 22.) est depromta.

VIII.

Leontii carminis trium librorum paucae supersunt reliquiae. Ex libro tertio octo et nonaginta versus servavit Athenaeus (l. c.). Reliquae partes minus insignes.

IX.

Hermesianactis elegiam, Athenaeum sequuti, enumerationem amatorum (*κατάλογον ἐρωτικῶν*) inscripsimus. Minus recte a *Fulvio Ursino* (9) Elegia in Orpheum est appellata. Non enim Orphei modo, sed omnium etiam poetarum, philosophorum, sophistarum amores hoc carmine poeta celebravit.

---

(8) Scholiastes Nicandri, l. c.

(9) Annotat. ad *Virgilii Georg.* iv, 470. Vid. Virgilius, collatione scriptor. Graec. illustratus, opera et industria Fulvii Ursini. *Leovardiae*, 1747.

X.

Poesis Hermesianactis, si formam spectemus, elegiaca est. Quam quidem formam Veteres judicaverunt aptissimam et quasi natam ad amorem celebrandum. Quamvis autem disticha Hermesianactis elegiae amatoriae habeantur, finitima tamen sunt illi poesis generi, quod Graeci vocant *ἐπιγραμματικόν;* id quod vidit *Fridericus Schlegelius* (Operum iv, p. 54). Rectissime *Schneidevinus,* v. cl., singula disjunxit epigrammata, quibus nos denique ausi sumus inscriptiones addere.

XI.

De oratione Hermesianactis sic statuo, nullum carmen, nisi forte Lycophronis *Alexandram,* quod obscurius molestiusque sit, ex tota antiquitate ad nos pervenisse. Non enim abstinet poeta a formis, quae alibi reperiri non possunt. Generibus verborum promiscue utitur et in numeris adhibendis errat. Ea, quae proprie dici poterant, circuitu aliquanto longiori enunciavit. Alia ex antiquissimis scriptoribus, alia ex vulgari aequalium sermone videntur profecta. Facile credas, istam elegiam compositam esse ab homine, artis grammaticae rhetoricaeque ignaro.

XII.

Metrica quoque negligentia laborat. Exemplum praebet versus LI, ubi penultima sub ictu versus producitur.

XIII.

In versu IL Hermesianax lusit verbo *ἀηδών.* Proprie enim valet idem quod ἡ ἀοιδός; sed jam ab Homero lusciniam ita appellatam esse constat ([10]). Huic autem verbo Hermesianax duas res subjecit, lusciniam vatibus amicam, Sapphonem cantus lusciniarum aemulam. Nos quidem verbum Latinum par Graeco frustra quaesivimus. Nullum inveniri potest, quod idem declaret Latine, quod Graece.

XIV.

Frequentissime in Hermesianacte occurrunt versus, qui dicuntur *Leonini* (vs. 3, 6, 8, 14, 18, 20, 21, 22, 24, 28, 30, 33, 34, 36, 41, 42, 47, 55, 58, 62, 64, 65, 68, 74, 80, 82, 84, 92, 97.).

([10]) Vid. *Odyss.* xix, 518.

XV.

At tamen Hermesianax non minus, quam LYCOPHRON, bonus germanusque poeta est judicandus. Est enim dicendi quoddam genus (Galli appellant *amphigourique*), quod, licet omnes in eo insignitae poesis notae appareant, intelligentiae nostrae vim et notionem quodam modo fugere videatur. Quo in genere constat et LYCOPHRONEM et Hermesianactem nostrum excelluisse.

XVI.

Dum Graecia et orationis et poesis laude floruit, id quidem nemini Graecorum video contigisse, ut in illo obscuro eodemque gravissimo dicendi genere elaboraret. Ut enim Graecia serenitate coeli tempestatisque fuit insignis, ita, quicquid Graeci veteres sint loquuti, clarum atque apertum ad intelligendum agnosces. Bacchis tantummodo Pythiaeque concessum erat, ut furerent et tortuosa darent oracula. Venere autem tempora, cum illud dicendi genus Graecis mirifice placeret. Tum vero ea contexuere carmina, quorum sententiam ne ipsi quidem satis certo perspicerent, sed obscuro quodam sensu suspicarentur. — Quod si verum est Apollinem poetas agitare, sequamur, necesse est, CICERONEM (de nat. Deor. iii, 23), qui plures esse Apollines enunciat. Quorum quidem unus, cui *Phoebus* a limpido splendidoque cognomen (11), Homericos illos versus fundebat. Alter autem, quem propter obliqua et tortuosa responsa Graeci *Loxiam* appellaverunt, Lycophroni et Hermesianacti carmina videtur subjecisse.

XVII.

Hoc vero LYCOPHRONI est cum Hermesianacte commune, quod dei cujusdam praesentia fretus ad poesin uterque accessit. Ille quidem Apollinis, hic Amoris mysteria carminibus celebrat. Uterque sublimitate sua incitatus, ita furit et quasi deo incalescit, ut totus orationis habitus quam proxime accedat ad verba mulieris *φοιβολήπτου* et divino quodam oestro, Bacchae in modum, percitae. Uterque denique, poetica contentus facultate, grammaticorum rhetorumque praecepta contemsit.

XVIII.

Quibus rebus factum est, ut alii Hermesianactem vituperaverint, alii eum summis lau-

(11) Vid. *Macrobii Saturnal.* i, 17.

dibus extulerint. In his vero *Ruhnkenius*. Neque est, quod miremur, eos poetices magistros, qui *Phosphoristae* appellati sunt, de Hermesianacte magnifice sensisse. Eorum certe coryphaeus, *Hammarskoeldius,* Hermesianactem singulari libro est interpretatus ([12]).

XIX.

Hermesianax, dum omnia ad amorem refert, res historicas identidem neglexit. Id quod in poeta minime debemus reprehendere.

XX.

Fieri non potest in accurata Hermesianactis interpretatione, ut rationem etiam serves poesis. Mihi quidem, cum in animo esset verbum pro verbo reddere, accidit illud Virgilianum:

———————— **Cynthius aurem**
Vellit et admonuit. ————————

(Eclog. vi, 3—4.)

Friget enim interpretatio, in qua ne minime quidem spirat poetae mens. Quod quidem evenit *Nicolao Bachio,* V. Cl., qui, accuratam sectans interpretationem, voti compos non factus est, immo leges metricas violavit. Exempla lubet colligere. Quod autem non ago, ut laureolam in mustaceo quaeram; sed vel doctissimorum scriptorum errores silentio non praetereundos censeo. Hujusmodi igitur versus in interpretatione Bachiana leguntur:

Pallidam u|bi in cim|bam || cōllĭgīt|nauta Cha|ron.
Magnam|quae Cere|alem ad E|leūsīnă|sustulit|almis.
Eni|ti cu|ras || sōlĕt ē|mente le|ves.
Carminum et| auspicium|ab || virgine|sŭā că|pit.
Nimi|rum ca|nūs vĕl|ille The|ōrĭdīs|formam.
———————— **|| mīsīt Jŏ|vis Sopho|cli.**
Ipsă|que ars mise|re rati|ōnĭbūs|strinxit a|cerbis.
Pĕtens|Aspasi|am ————————
Prāe cĕtĕ|ris sapi|ens || Socratis | ***ingeni|um.***
Ira|tus tamen | haec || carmina|*cĕcĭnĕ|rat.*

In his duobus exitus quoque offendit. Ejusdem generis sunt:

Orpheus et divos permovet ***omnigenos.***
Dulces et teneri flamina ***pentametri.***

([12]) Hermesianactis fragm. suethice redditum, ***Upsaliae,*** **1813.**

Irasque a teneris ceperat *unguiculis.*
Moenia quo plausu venerit *attonitus.*
Pythagoram, spirae flexa *geometricae.*
In sphaera totum finxerat *exigua.*
Tantum crudelem Laida *deperiit.*
Acriter explicuit cunctaque *colloquia.*

Omnia vitia enumerare molestum est. — *Hammarskoeldii* vero liber ita scriptus est, ut sit elegia Hermesianactis obscurior. Pauca errata ostendisse sufficiet. Graecum illud λαύρᾳ (vers. 65.) Sueco vocabulo lagrar est interpretatus, deceptus, credo, similitudine quadam, quae voci Graecae est cum Latina *lauri.* Eadem vocum similitudine adductus νῆσον (vers. 31.) Suethice reddidit näset. — Praetera superiores Hermesianactis interpretes eo usi sunt textu, qui pravis lectionibus redundet. Quae cum ita sint, Hermesianacti opus esse videtur novo interprete.

XXI.

Nemo fere scriptorum antiquorum ad nos pervenit Hermesianacte corruptior. Neque vero ulla est elegia, immo carmen, in quo emendando tot tantique critici aut magis aut felicius elaboraverint. In his sane reliquiis ars critica, quid efficere possit, videtur experta. Duo autem sunt conjecturarum genera. Unum genus est, quod, molestae eruditionis copia refertum, speciem probabilitatis gerit, legentium tamen perfectam approbationem nullo modo potest movere. Alterum autem, cui opus non est circuitione et anfractu, tantam habet a primo aspectu commendationem, ut mentes hominum ad se alliciat atque attrahat. Contigit vero interpretibus Hermesianactis, , jam inde a *Lennepio* usque ad *Cobetium,* ut conjecturas facerent praestantissimas. Quibus conjicientibus, poeta divinus, interpretis corpore inclusus, loquitur. Neque enim arte nec scientia, sed diviva quadam praesentia, ac sorte, haec praeclara efficere potuerunt. In illos igitur potissimum licet accommodari dictum Ciceronis (de Divinat. i, 18, §. 34): *poetarum interpretes proxime ad eorum, quos interpretentur, divinitatem accedere.*

INDEX SCRIPTORUM,

quorum emendationes ad hanc textus recognitionem adhibuimus (13).

Vs. 2. *Θρῆσσα κιθάρη.* Ruhnkenius (14), Heinrichius (15).
Vs. 3. *ἀπευθέα.* Hermannus (16).
Vs. 4. *κοινήν.* Lennepius (17), Valckenarius (18), Ruhnkenius Dindorfius, Heinrichius.
Vs. 5—6. *λίμνης χεῦμα ῥυομένης.* Ruhnkenius.
Vs. 19. *ἀνὰ τέμενος διαποιπνύουσα.* Bachius.
Vs. 20. *Δημήτρα.* Hermannus.
Vs. 25—26. Lennepius (19).
Vs. 28. *Ἤιδει τόν.* Cobetius (20).
Vs. 33. *Κλαῖεν δ' Ἰκαρίου.* Hermannus.
Vs. 36. *Πνεῦμα τὸ πενταμέτρου.* Lennepius, Ruhnkenius.
Vs. 39. *Ἤλγεε — οὐδέ.* Schneidevinus (21).
Vs. 43. *Σαρδιανήν.* Lennepius, Hermannus.
Vs. 44. *Τμώλιον αἴζαον.* Hermannus.
Vs. 45. *Ἄκρην.* Hermannus.
Vs. 55. *εὔυμνον.* Paldamus (22). *τὸ δ' ὁμούριον εἴσιδε Λεκτόν.* Hermannus.
Vs. 57. *Κολώνην.* Bachius.
Vs. 59—60. *καὶ τὸν ἔρωτ' ἀνέγειρε Θεωρίδος, οἶσθα, Τεχνοσόφῳ φρενί, τήν.* Hermannus.
Vs. 62. Riglerus et Axtius.

---

(13) Eos vero tantum enumeravi libros, in quibus nomen Hermesianactis non sit inscriptum.

(14) Epist. critica II. Vid. *Ruhnkenii* Opuscula varii argumenti. *Lugduni Batavorum,* 1823. Vol. ii.

(15) Observationes in auctores veteres. *Hanoverae,* 1794. p. 25 sqq.

(16) Opuscula. *Lipsiae* 1827—1831. Vol. ii, p. 239 sqq.

(17) *Coluthi* Raptus Helenae, graece et latine; recensuit *J. D. a Lennep.* Accedunt ejusdem animadversionum libri tres, tum in Coluthum, tum in nonnullos alios auctores. *Leovardiae,* 1747. Lib. iii, cap. 8, p. 161 sqq.

(18) Diatribe in Euripidis perditorum dramatum reliquias. *Lugduni Batavorum,* 1767. cap. 25, p. 281.

(19) L. c. in Addendis.

(20) Oratio de arte interpretandi. *Lugduni Batavorum,* 1847. p. 50.

(21) Delectus poetarum elegiacorum Graecorum. *Gottingae,* 1838. p. 152.

(22) Propertius. *Halae,* 1827. p. 303.

Vs. 65. *κατεδύσατο.* Schneidevinus.

Vs. 66. *Αἴγεινω.* Ilgenius, Bachius.

Vs. 77. *Βαττίδα.* Scaliger, Hermannus.

Vs. 79. *Οὐ μὴν οὐδ'.* Blomfieldius (23).

Vs. 80. *σκοτίην.* Heinrichius.

Vs. 82. *κῦδος.* Ruhnkenius.

Vs. 83. *οἱ δεινόν.* Ruhnkenius.

Vs. 86. *καμψά.* Heinrichius, Bachius.

Vs. 88. *ἀπομασσόμενον.* Hemsterhusius (24), Ruhnkenius, Wyttenbachius, Schneidevinus.

Vs. 89—90. *ἔχρη Ἀπόλλων ἀνθρώπων εἶναι.* Porsonus (25), Bachius, Schneidevinus.

Vs. 95—96. Ruhnkenius, Hermannus.

Vs. 98. Porsonus (l. c. p. 246), Bachius.

---

(23) Museum criticum *Cantabrig.* Vol. i, p. 54.

(24) Vid. *Ruhnkenii* Epist. critic. II. p. 297.

(25) Tracts and miscellaneous criticisms of the late *Richard Porson*, collected and arranged by Thomas Kidd. *London*, 1815. p. 41. sq.